

Spis treści

Wprowadzenie (Jacek Czaputowicz)	XI
---	----

część I. Państwo i administracja publiczna

Suwerenność państwa w Unii Europejskiej (Jacek Czaputowicz).	3
Ewolucja prawa europejskiego.	4
Ponadnarodowość.	5
Umacnianie suwerenności państw.	7
Wspólne wykonywanie suwerenności	8
Wpływ integracji na koncepcję suwerenności.	10
Zasada subsydiarności	12
Metafora neośredniowiecza i zarządzanie wielopoziomowe	13
Atrybuty suwerenności	17
Państwo sprawne. Rozmyślenia nad koncepcją, która nie doczekała się jeszcze realizacji, choć jej czas już nadszedł (Allen Schick).	23
Idea działania sprawnego	24
Drogi do sprawnego działania	29
Rządzenie bez rządu	43
Państwo sprawne: od pomysłu do realizacji.	47
Jak usprawnić budżet?	48
Administracja publiczna we współczesnym państwie (Antoni Z. Kamiński).	52
Administracja publiczna a polityka	53
Zarządzanie w administracji a zarządzanie firmą: zastosowanie konkurencji w zarządzaniu sferą publiczną	55
Administracja otwarta, czyli jak zwiększyć wydolność informacyjną administracji bez utraty jej tradycyjnych wartości	58
Administracja wobec czynnika kulturowego	61
Źródła zakłóceń w funkcjonowaniu administracji i państwa	62
Państwo „inteligentne” czy „inteligentna” administracja	64
Modernizacja sektora publicznego: nowy program. Przegląd dwóch dekad modernizacji z perspektywy zarządzania zasobami ludzkimi (Alex Matheson).	66
Zarządzanie publiczne w okresie zmian.	66
Pierwsza generacja reform skutecznych, ale niewystarczających	67

Konieczność pogłębionej analizy zmian sektora publicznego	70
Doskonalenie strategii działań	76
Identyfikacja i wykorzystanie „dźwigni” zmiany systemowej	77
Modernizacja zarządzania zasobami ludzkimi	79
Nowe metody zarządzania publicznego w Unii Europejskiej (Tomasz Grzegorz Grosse)	82
Metoda wspólnotowa	84
Nowe metody zarządzania w UE	86
Decentralizacja	88
Zmiany administracji państwowej pod wpływem członkostwa w Unii Europejskiej	91
Wnioski i kierunki dalszych badań	95
Problemy europeizacji administracji publicznej (Grzegorz Rydlewski)	100
Dwa sposoby myślenia o europeizacji administracji publicznej	100
Przesłanki i hamulce unifikacji administracji publicznej	101
Europeizacja administracji publicznej w Polsce	103
Europeizacja standardów administracji publicznej	105
Europeizacja zadań i rozwiązań organizacyjnych administracji publicznej	107
Kluczowe znaczenie kryteriów jakościowych w procesie europeizacji administracji publicznej	108
Stosowanie <i>acquis de l'Union</i> przez administrację publiczną państw członkowskich Unii Europejskiej (Artur Nowak-Far)	111
Administracja publiczna w <i>acquis de l'Union</i>	111
Zobowiązania państw członkowskich	113
Traktat Lizboński a krajowa administracja publiczna	119
Implementacyjna i egzekucyjna rola administracji publicznej	121
Komplementarna rola administracji publicznej	126
Rola administracji publicznej w krajowym procesie prawotwórczym w jej aspekcie komplementarnym	128
Europeizacja funkcji czy ulepszenie funkcjonowania administracji publicznej?	131
część II. Zarządzanie publiczne	
Zarządzanie w administracji publicznej w dobie globalizacji (Jacek Czaputowicz).	135
Przyczyny globalizacji	136
Wpływ globalizacji na suwerenność państwa	138
Znaczenie kapitału społecznego	141
Globalizacja a polityka zagraniczna	142
Governance	143
Zarządzanie wielopoziomowe	145
Model biurokratyczny a nowe zarządzanie publiczne	147
Dobre rządzenie	148
Rządzić efektywnie. Pięć strumieni sprawowania władzy (Zbigniew Derdziuk, Artur Obłuski)	153
Prawo	155
Finanse publiczne	155
Kadry	156
Struktury	157
Informacja	157

Administracja czy biznes? (Sławomir Najnigier)	160
Czy można ograniczyć ekspansję sektora publicznego?	160
Czy istnieją remedia na kryzys sprawności administracji publicznej?	161
Potencjalni partnerzy administracji publicznej	163
Zakres współpracy z biznesem i sektorem trzecim	164
Uwarunkowania prywatyzacji i komercjalizacji w Polsce w latach dziewięćdziesiątych	166
Komercjalizacja zadań publicznych w Polsce	167
Zarządzanie przez rezultaty jako metoda wykonywania zadań w administracji publicznej (Józef Płoskonka)	171
Nowe potrzeby, nowe wyzwania	172
Nowe podejście	174
Istota nowego systemu wykonywania zadań publicznych	176
Funkcje administracji publicznej – podejście zadaniowe	178
Płaszczyzna strategiczna	179
Płaszczyzna operacyjna	180
Jak mierzyć i oceniać uzyskiwane rezultaty?	182
Wnioski z wdrażania reform funkcjonalnych w innych krajach	185
Zarządzanie jakością w administracji – europejskie wzorce, polskie doświadczenia (Tadeusz Buchacz, Sławomir Wysocki)	189
Sektor publiczny a sektor prywatny	189
Zarządzanie publiczne	191
Od Modelu Doskonałości EFQM do Powszechnego Modelu Oceny	192
Model EFQM w sektorze publicznym	194
Powszechny Model Oceny – narzędzie do obiektywnych ocen urzędów	196
Polska administracja publiczna na drodze ku jakości	198
Innowacje w administracji – pierwszy krok na drodze do jakości	200
Systemy zarządzania jakością – instrument systematycznego nadzorowania organizacji	203
Co to znaczy dobrze zarządzać instytucją publiczną?	205
Wpływ jakości zarządzania na zrównoważony rozwój krajów Europy Środkowej i Wschodniej (Barbara Kudrycka)	207
Etapy reformowania państwa a jakość rządzenia	209
Rozwój kompetencji a czynnik ludzki	214
Władza wykonawcza a grupy interesów. Podstawowe kwestie teoretyczne i praktyka polskiej administracji (Dagmir Długosz)	218
Grupy interesu – zagadnienia definicyjne	219
Typologia grup interesu	220
Państwo a grupy interesu	221
Grupy interesu a władza wykonawcza	222
Polska administracja rządowa a grupy interesu	227
Partnerstwo obywatelskie. Problematyka relacji administracji publicznej z organizacjami obywatelskimi (Krzysztof Szczerski)	237
Ekonomia społeczna – państwo obywatelskie	238
Charakterystyka ekonomii społecznej	239
Zasady działania trzeciego sektora	240
Potencjał partnerstwa obywatelskiego	241

Partnerstwo obywatelskie – znaczenie polityczne i społeczne	243
Partnerstwo obywatelskie – warunki skuteczności	245
Partnerstwo obywatelskie w Polsce – uwarunkowania	247
 CZĘŚĆ III. Służba cywilna	
Służba cywilna w procesie integracji europejskiej (Jacek Czaputowicz)	253
Modele służby cywilnej w Unii Europejskiej	253
Polski model służby cywilnej	257
Europeizacja administracji publicznej	261
Swoboda przepływu pracowników	263
Wspólna Metoda Oceny	265
Scenariusze rozwoju administracji publicznej	266
Tendencje w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi	268
Służba cywilna w instytucjach Unii Europejskiej	271
Klasyfikacja systemów służby cywilnej	272
Ocena polskiego systemu	274
Zmiany w pozycji i statusie urzędników administracji publicznej. Nowe wyzwania i trendy (Barbara Kudrycka)	277
Uwarunkowania i przesłanki reform administracji publicznej w XXI wieku	277
Metody reformowania administracji publicznej	279
Reformy służby cywilnej	282
Szczególna pozycja najwyższych urzędników służby cywilnej	285
Znaczenie reform służby cywilnej dla tzw. zarządzania opartego na wartościach	286
Ustawa o służbie cywilnej z 18 grudnia 1998 r. w świetle aktów prawnych o państwowej służbie cywilnej z lat 1918–1922 (Artur Górski)	289
Przepisy ogólne	290
Nawiązanie stosunku pracy w służbie cywilnej	291
Zmiana i rozwiązanie stosunku pracy w służbie cywilnej	294
Obowiązki członka korpusu służby cywilnej	296
Zakaz uczestniczenia w strajku oraz w życiu politycznym	298
Kwestia pokrewieństwa	299
Dodatkowe zatrudnienie	300
Uprawnienia członka korpusu służby cywilnej	301
Ochrona prawna	301
Odpowiedzialność dyscyplinarna członka korpusu służby cywilnej	302
Ustawa o dostępie do informacji publicznej a standardy „otwartego rządu” (Hubert Izdebski)	306
Powody wydania ustawy o dostępie do informacji publicznej	308
Sposoby realizacji standardów „otwartego rządu” w demokracjach współczesnych	309
Polska konstrukcja realizacji standardów „otwartego rządu”	313
Funkcje gabinetów politycznych (Michał Kulesza, Adam Barbasiewicz)	314
Administracja obsługująca procesy rządzenia	314
Rozróżnienie funkcji politycznych i administracyjnych	315
Rola i działanie gabinetów politycznych	317
Funkcje Gabinetu Ministra	320
Rola Gabinetu Premiera	321

Struktura i skład gabinetów politycznych	323
Funkcjonowanie gabinetów politycznych: wady i zalety	325
Służba cywilna a władza polityczna w administracji rządowej. Przykłady praktyki innych państw (Dobrochna Bach-Golecka)	329
Służba cywilna w doradztwie politycznym.	331
Mechanizmy kontroli biurokracji	332
Francja.	334
Wielka Brytania.	337
Niemcy.	339
Praktyka Unii Europejskiej	341
Konstytucyjna wolność słowa i stowarzyszeń urzędników służby cywilnej (Anna M. Śledzińska-Simon)	343
Służba cywilna: prawo czy przywilej.	343
Teoria niekonstytucyjnych warunków	344
Swoboda wypowiedzi i działalności partyjnej.	346
Stany Zjednoczone	346
Niemcy.	349
Wielka Brytania	351
Kanada.	352
Francja.	353
Litwa, Węgry, Polska	354
Warunek autoryzacji publikacji	357

CZĘŚĆ IV. Etyka w służbie publicznej

Standardy etyczne w administracji publicznej (Jacek Czaputowicz)	363
Konflikt interesów	364
Zagrożenia korupcyjne a zachowania etyczne	365
Zasady antykorupcyjne Unii Europejskiej	368
Polskie regulacje dotyczące etyki urzędniczej	372
Sfera urzędnicza a sfera polityczna	373
Etos pracowniczy w urzędach państwowych i samorządowych (Marek Kosewski i zespół)	377
Zasady godnościowej regulacji zachowania.	380
Etos jako charakterystyczny styl zaspokajania potrzeby godności.	385
Etos pracowniczy i metody jego tworzenia	389
Techniki asertywności godnościowej.	392
Komunikaty „Ja” i „Ty”	395
Etapy budowania etosu pracowniczego	397
Wewnętrzne <i>public relations</i>	398
Rola mediów wewnętrznych	400
Trenerzy wewnętrzni	402
Wzór urzędnika w ustroju demokratycznym (Jolanta Arcimowicz)	404
Współczesny wzór urzędnika służby cywilnej	406
„Wzorowy urzędnik? Osoba normalna, po prostu ludzka, otwarta na innych...”	413

Brytyjska walka o standardy życia publicznego (Jacek Kurczewski)	418
Sprawa Cash for Questions i raport komitetu lorda Nolana	419
Rządy New Labour – nowe problemy	422
Ewolucja poprzez skandale?	427
Korupcja. Zagrożenia i metody jej zwalczania. Empiryczne badania nad poziomem korupcji (Józef Płoskonka)	430
Definicje i rodzaje korupcji	431
Pomiar poziomu korupcji	434
Ekonomiczne i społeczne koszty zachowań korupcyjnych	439
Opracowania i ekspertyzy dotyczące mechanizmów powstawania korupcji w Polsce	442
Strategie przeciwdziałania korupcji	443
Rola najwyższych organów kontroli w zwalczaniu korupcji	446
Nota bibliograficzna	450
Indeks nazwisk	452
Nota o Autorach	460